

KRITIKE IN OCENE

Šeligova drama v Prešernovem gledališču

Zborovsko medklicanje

Po slavnostnem otvoritvenem govoru predsednika slovenske vlade **Lojzeta Peterleta**, da si osvežimo spomin, 21. februarja, je otvoril Teden slovenske drame, so v kranjskem Prešernovem gledališču premierno uprizorili dramo **Rudija Šeliga Kdor skak, tisti hlap**. Igro je žanrsko podnaslovljena kot »historija«, kar ne pomeni nič drugega kot igro, ki je zapisana iz zgodovinskega aspekta. Ali še boljše, iz socialno-zgodovinskega aspekta, če že gre za historijo. Na videz precej enostavna zgodba o mladi uslužbenki, ki ji je končno uspelo priti do družbenega stanovanja. Žal pa ga mora po nesrečnem spletu okoliščin na hitro tudi zapustiti. »Historija« je sestavljena iz treh bolj ali manj podobnih si dramskih enot, fabulativno precej podobno strukturiranih, pri čemer gre v prvi za eksistencialno stisko mladega odrasčajočega, v drugo vključujočega se človeka, v drugem za funkcionalistično sprejemanje danega sveta, torej sveta, ki ni bil ustvarjen s sodelovanjem glavnega protagonista, in v tretji enoti za pragmatizem, za spretno prilagajanje trenutno danim okoliščinam. Čas oziroma enote kot asociativni simboli časa se v predstavi, in v dramski predlogi, zvrstijo zelo linearno zaporedno. To pa je že stvar dramaturgije, ki jo je za pričujočo predstavo podpisal **Igor Lampret**. Ta se je Šeligovih naporov držal zelo trdno, zelo zvesto, kar ima na neki drugi ravni, recimo na aktualistični ravni, izrazito močne socialne nastavke. Namreč, samo sporočilo zgodbe sovpada s trenutnim sprotim aktualnim načinom življenja na Slovenskem, pa naj se tole sliši kakorkoli že.

Režijo je podpisal debitant v Prešernovem gledališču, Tržačan, **Boris Kobal**, ki se je, po vsem sodeč, specializiral za režiranje slovenskih novitet – čeprav »historija« Kdor skak, tisti hlap iz leta 1973, takrat so jo tudi krstno uprizorili v EG Glej, nikakor ne more biti več noviteta. Pa kljub vsemu, Kobal se je uprizoritve lotil precej hrabro in samozavestno. Vso zgodbo je postavil v izrazit realističen okvir, sicer ohlapno postavljene scene (**Eka Vogel**nik, ki je oblikovala tudi kostume), dialoge zaostri do te meje, da na trenutke celo podvomimo v Šeligovo avtorstvo, ter težišče dogajanja prenesel na zbor treh ljudi (**Judita Zidar**, **Pavle Rakovec** in **Tine Oman**). **Pravzaprav je to več kot odlična zamisel, ki daje predstavi ustrezno dramsko napetost, ritem in nenazadnje tudi zanimivost. Zborovski vložki (glasba je delo Lada Jakše), kabaretistično zabavljaški (koreografinja je Ksenija Hribar) odrski »medklici« zagotavljajo predstavi tako ali drugačno uspešnost, česar se je Kobal bržkone dobro zavedal. Še več, teh vložkov, ki jih, mimogrede, ne smemo sublimirati s socialnega oziroma socialno-zgodovinskega momenta, je ravno prav (kvečjemu premalo), da predstava dodobra zaživi oziroma, zlobno rečeno, vložki omogočajo kolikor toliko zanimivo spremljanje predstave do konca. Po drugi strani pa ravno ti zborovski »medklici« dajejo občutek odrske hipnosti, torej tistega, po čemer ugotovimo, da se je predstava začela v nekem določenem trenutku in se v tem istem trenutku tudi končala. To pa je že nekaj, mar ne?**

Glavna vloga stanovalke I, II, III., sicer precej neprepričljiva in teatralično patetična, pripada **Bernardi Oman**, ki se nam je predstavila že v veliko lepši luči. Njeno pomanjkljivost, če lahko tako rečem, je nadoknadil že omenjeni zbor. In če že zaradi česa drugega ne, potem si predstavo velja ogledati ravno zaradi tako režisersko kot tudi igralsko odličnega zborovskega elementa te predstave.

TADEJ ČATER

DNEVNIK 26. 2. 1991